

۱۴ روایت از ۱۴ معصوم درباره عید غدیرخم

عید غدیر خم یکی از اعیاد بزرگ و باشکوه مسلمانان است. روزی که در آن دین کامل شد و پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه در جمع کم‌نظیری از مسلمانان، علی علیه‌السلام را ولی پس از خود معرفی کردند.



عید غدیر خم یکی از اعیاد بزرگ و باشکوه مسلمانان است. روزی که در آن دین کامل شد و پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه در جمع کم‌نظیری از مسلمانان، علی علیه‌السلام را ولی پس از خود معرفی کردند. در این اجتماع عظیم، آنچنان که ابن جوزی نقل کرده، ۱۲۰ هزار نفر حاضر بوده‌اند و آن‌چنان که در میان اهل سنت مشهور است، ۴۰ هزار نفر حضور داشته‌اند «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فُهِدَا عَلَيَّ مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَلاَهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ»، عصاره خطبه غدیر است که در آن پیامبر اسلام صلوات‌الله‌علیه به مومنان ابلاغ می‌کند که هر که او را مولای خویش می‌دانسته، از این پس علی بن ابیطالب را مولا و رهبر خویش بداند و به پیشگاه خداوند دعا می‌کند که پیروان و دوست‌داران او را یاری کند و دشمنان او را دشمن دارد.

مجله مهر- حسن اجرایی: آنچه پیامبر اکرم فرمودند، پس از آن روی داد که پس از پایان مناسک حج در سال دهم هجری و در میانه راه مکه و مدینه، در سرزمینی به نام غدیر خم، بر پیامبر خدا وحی شد که «ای پیامبر! آن چه را از سوی پروردگارت بر تو نازل شده [به مردم] برسان. اگر این کار را نکنی، رسالت الهی را به انجام نرسانده‌ای و خداوند از مردم نگاهت خواهد داشت.» **مهاجر و انصار، سفید و سیاه‌پس** از آن پیامبر برای مسلمانان خطبه خواند و فرمود: «ای مردم! بدانید که خداوند علی را ولی و امام شما قرار داده و اطاعت او را بر مهاجران و انصار و کسانی که به نیکی از آنان پیروی کنند، و بر شهری و روستایی و عجم و عرب و آزاد و مملوک و بزرگ و کوچک و سفید و سیاه واجب کرده است.» آیه مبارکه «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» پس از خطبه پیامبر اکرم نازل شد و خداوند با این آیه دین را تمام کرد و کافران را از دین اسلام ناامید نمود. آنچنان که در منابع مختلف اسلامی آمده است، آیین بیعت مسلمانان با پیامبر و علی بن ابیطالب علیهم‌السلام، ۳ روز به طول انجامید و حتی زنان با قرار دادن دست در ظرف بزرگ آبی که در سوی دیگر آن دست امام علی علیه‌السلام بود، بیعت خود را اعلام کردند. **غدیر در بیان ۱۴ معصومی**امیر اکرم و ائمه معصوم صلوات‌الله‌علیهم همواره اهمیت فراوانی به واقعه غدیر و اعلام ولایت امیرالمومنین علیه‌السلام نشان داده‌اند تا حقیقت غدیر بر مومنان پوشیده نماند و راه از بیراهه متمایز گردد. 1. شیخ صدوق در کتاب «امالی» از امام محمد باقر علیه‌السلام نقل کرده است که روزی پیامبر اکرم به امیرالمومنین فرمود: ای علی! خداوند آیه «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک» را درباره ولایت تو بر من نازل کرد. پیامبر در ادامه خطاب به علی علیه‌السلام فرمود: ای علی! من جز سخن خدا نمی‌گویم. 2. از امام علی علیه‌السلام نیز نقل شده است که خطاب به مهاجر و انصار فرمود: ای مسلمانان و مهاجر و انصار! آیا نشنیدید که رسول خدا صلوات‌الله‌علیه روز غدیر خم چنین و چنان فرمود. سپس تمام چیزهایی که پیامبر در آن روز فرموده بود به مردم یادآوری کرد. همگی گفتند: آری. 3. ابن عقده در کتاب خود «الولاية» از محمد بن اسید نقل می‌کند که از حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها پرسیدند آیا پیامبر پیش از رحلت خود درباره امامت علی بن ابیطالب چیزی فرمود؟ دختر پیامبر پاسخ داد: «وا عجباً! انسیتم یوم غدیر خم؟ شگفتا! آیا روز غدیر خم را فراموش کردید؟! 4. از امام حسن مجتبی علیه‌السلام نیز نقل شده است که هنگامی که می‌خواست با معاویه صلح کند، به او فرمود: امت مسلمان از پیامبر شنیدند که درباره پدرم فرمود: انه منی بمنزلة هارون من موسی. امام حسن علیه‌السلام پس از آن فرمودند: همچنین دیدند که پیامبر وی را در غدیر خم به عنوان امام نصب فرمود. 5. آنچنان که سلیم بن قیس نقل کرده، امام حسین علیه‌السلام، قبل از مرگ معاویه خانه خدا را زیارت کرد و سپس بنی‌هاشم را جمع کرده و فرمود: آیا می‌دانید پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه، علی را در روز غدیر خم نصب کرد؟ همگی گفتند: آری. 6. ابن اسحاق در سیره امام سجاد علیه‌السلام آورده است: به علی بن حسین گفتم «من کنت مولاة فعلی مولاة» یعنی چه؟ حضرت فرمود: «آخرهم انه الامام بعده»؛ یعنی به مردم خبر داد که علی امام بعد از اوست. 7. ابان ابن تغلب از امام باقر علیه‌السلام نقل می‌کند که درباره «من کنت مولاة فعلی مولاة» فرمود: «ای اباسعید! پیامبر فرمود امیر مومنان در میان مردم جانشین من خواهد بود. 8. زید شحام از امام جعفر صادق علیه‌السلام نقل کرده است که زمانی در محضر امام صادق علیه‌السلام بود و مردی معتزلی از ایشان درباره سنت پرسید. امام علیه‌السلام در پاسخ فرمود: هر چیزی که فرزند آدم به آن نیاز دارد، حکم آن در سنت خدا و پیامبر صلوات‌الله‌علیه وجود دارد و اگر سنت نبود، خداوند هرگز بر بندگان احتجاج نمی‌کرد. مرد پرسید: خداوند با چه چیزی بر ما احتجاج خواهد کرد؟ امام صادق علیه‌السلام در پاسخ به مرد معتزلی فرمود: با «الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا» ولایت را تمام گردانید و اگر سنت یا فریضه تمام نبود، خدا به آن احتجاج نمی‌کرد. 9. عبدالرحمن بن حجاج از امام موسی بن جعفر علیه‌السلام درباره نماز در مسجد غدیر خم پرسید، ایشان فرمودند: صل فیہ فان فیہ فضلا و قد کان ابی یأمر بذلک؛ یعنی نماز بخوان. به درستی که در آن، فضل فراوان است و پدرم به آن امر کرد. 10. محمد بن ابی نصر بزنطی نقل می‌کند که در خدمت امام رضا علیه‌السلام بود و جمعیتی فراوان مشغول گفتگو درباره غدیر بودند و برخی منکر این واقعه بودند. امام فرمود: «پدرم از پدرش روایت کرد که روز غدیر در میان اهل آسمان مشهورتر است از اهل زمین.» امام سپس رو به ابی نصر بزنطی کرد و فرمود: «خداوند گناه ۶۰ سال را از مردان و زنان مومن و مسلم می‌زداید و دو برابر آنچه در ماه رمضان از آتش دوزخ می‌رهاند، در این روز آزاد می‌کند.» 11. ابن ابی عمیر از امام جواد علیه‌السلام روایت کرده است که درباره آیه «یا ایها الذین آمنوا اوفوا بالعقود» فرمود: پیامبر گرامی در ۱۰ مکان به خلافت اشاره کرده است و پس از آن این آیه نازل شد. (و از بندگان خود خواست به عهده‌های خود وفا کنند). 12. شیخ مفید در کتاب شریف ارشاد زیارت امیر مومنان علیه‌السلام را از امام حسن عسکری و آن امام از پدر خویش امام هادی علیه‌السلام نقل می‌کند و می‌گوید: در روز عید غدیر حضرت علی علیه‌السلام را در روز عید غدیر زیارت کرد و فرمود: «اشهد انک المخصوص بمدة الله المخلص لطاعة الله»؛ یعنی شهادت می‌دهم که مدح خدا به تو اختصاص دارد و در طاعت او مخلصی. سپس شیخ مفید نقل می‌کند که امام هادی علیه‌السلام داستان غدیر را نقل فرمود. 13. حسن بن ظریف به امام حسن عسکری علیه‌السلام نامه نوشت و پرسید: «من کنت مولاة فعلی مولاة» یعنی چه؟ امام یازدهم فرمود: خداوند اراده فرمود که این جمله نشان و پرچمی باشد تا اهل خدا هنگام اختلاف‌ها با آن شناخته شود. 14. در دعای شریف ندبه که بنابر اسناد روایی منسوب به امام زمان عجل‌الله‌تعالی فرجه است، آمده است: «فلما انقضت ایامه اقام ولیه علی بن ابیطالب صلواتک علیهما و آلهما هادیا اذ کان هو المنذر و لكل قوم هاد فقال و الملاً امامه من کنت مولاة فعلی مولاة.» امام دوازدهم علیه‌السلام به صراحت به شهادت پیامبر در برابر مردم اشاره می‌کند که در برابر جمعیتی از مسلمانان بر ولایت امام علی علیه‌السلام بر مسلمانان پس از خود حکم کرد.